

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 177 (XXI) — Nr. 759

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 6 noiembrie 2009

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 1.132 din 10 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, și ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.031/2008 pentru aprobarea Procedurii privind colectarea prin executare silită a creanțelor fiscale față de debitori instituții publice	2-3	Decizia nr. 1.231 din 29 septembrie 2009 privind constituționalitatea prevederilor art. 40 alin. (3) teza finală coroborate cu art. 46 lit. b), art. 73, art. 75, art. 76 și art. 78 din Regulamentul Camerei Deputaților	7-9
Decizia nr. 1.216 din 29 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție	3-4	Decizia nr. 1.242 din 6 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 146 și art. 150 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale	10-11
Decizia nr. 1.221 din 29 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici	5-6	Decizia nr. 1.250 din 6 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III din titlul I al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente	11-13
		Decizia nr. 1.251 din 6 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 53 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și art. 108 alin. 1 din Codul de procedură civilă	13-14
		Decizia nr. 1.291 din 8 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 1.132**

din 10 septembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, și ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.031/2008 pentru aprobarea Procedurii privind colectarea prin executare silită a creanțelor fiscale față de debitorii instituții publice

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, și ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.031/2008 pentru aprobarea Procedurii privind colectarea prin executare silită a creanțelor fiscale față de debitorii instituții publice, excepție ridicată de Sindicatul Liber „Pentru voi” în Dosarul nr. 10.152/182/2008 al Judecătoriei Baia Mare — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, deoarece nu este motivată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 30 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 10.152/182/2008, **Judecătoria Baia Mare — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, și ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.031/2008 pentru aprobarea Procedurii privind colectarea prin executare silită a creanțelor fiscale față de debitorii instituții publice**, excepție ridicată de Sindicatul Liber „Pentru voi” într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile criticate sunt neconstituționale.

Judecătoria Baia Mare — Secția civilă nu și-a exprimat opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 sunt constituționale, iar, cu privire la cele ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală nr. 1.031/2008, consideră că excepția de neconstituționalitate a acestora este inadmisibilă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat Curții Constituționale punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 1 februarie 2002, și ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.031/2008 pentru aprobarea Procedurii privind colectarea prin executare silită a creanțelor fiscale față de debitorii instituții publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 536 din 16 iulie 2008.

Dispozițiile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 au fost modificate prin Legea nr. 110/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 5 mai 2007, și au următorul cuprins: *„Dacă executarea creanței stabilite prin titluri executorii nu începe sau continuă din cauza lipsei de fonduri, instituția debitoare este obligată ca, în termen de 6 luni, să facă demersurile necesare pentru a-și îndeplini obligația de plată. Acest termen curge de la data la care debitorul a primit somația de plată comunicată de organul competent de executare, la cererea creditorului.”*

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul acesteia nu a invocat niciun text sau principiu din Constituție pretins a fi încălcat prin prevederile de lege criticate. Or, Curtea nu se poate substitui autorului excepției în ceea ce privește invocarea unor motive de neconstituționalitate, întrucât ar exercita un control din oficiu, ceea ce excedează competenței sale.

Potrivit art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate, iar, potrivit art. 146 lit. d) din Constituție și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională se pronunță asupra excepțiilor privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță. Prin urmare, un ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală nu poate forma obiectul controlului de constituționalitate exercitat de către Curtea Constituțională.

În consecință, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, și ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției

Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.031/2008 pentru creanțelor fiscale față de debitorii instituții publice, astfel cum a fost formulată, urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, și ale art. 1 pct. 2 din Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.031/2008 pentru aprobarea Procedurii privind colectarea prin executare silită a creanțelor fiscale față de debitorii instituții publice, excepție ridicată de Sindicatul Liber „Pentru voi” în Dosarul nr. 10.152/182/2008 al Judecătorei Baia Mare — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.216

din 29 septembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, excepție ridicată de Gheorghe Tănase în Dosarul nr. 15.169/318/2007 al Judecătorei Drobeta-Turnu Severin.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că motivarea autorului excepției privește modul în care s-a realizat probațiunea în cauză, ceea ce nu constituie o critică de neconstituționalitate. De asemenea, controlul de constituționalitate se realizează prin raportare la prevederile Legii fundamentale, iar nu prin raportare la dispoziții cuprinse în alte acte normative.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 15.169/318/2007, **Judecătoria Drobeta-Turnu Severin a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, excepție invocată de Gheorghe Tănase.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se critică modul în care a fost efectuată, în cauză, cercetarea penală care, în opinia autorului excepției, nu a putut fi obiectivă, întrucât a fost efectuată de ofițeri de poliție angajați ai Direcției Naționale Anticorupție, sub directa conducere, supraveghere și control nemijlocit al procurorilor anticorupție, iar nu de ofițeri ai poliției judiciare subordonați ai M.I.R.A. De asemenea, actele de urmărire penală nu au putut fi obiective, deoarece au fost efectuate de specialiști în domeniul economic și financiar, angajați ai Direcției Naționale Anticorupție, sub îndrumarea procurorilor anticorupție, încălcându-se art. 131 alin. (2) din Constituție. Se mai arată că și cercetarea tehnico-științifică a fost efectuată în cauză cu încălcarea legii. Se concluzionează în sensul că „actele organului de urmărire penală [...] contravin dispozițiilor constituționale.”

Judecătoria Drobeta-Turnu Severin apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În opinia instanței, normele criticate nu contravin dispozițiilor invocate, deoarece vizează competența organelor de cercetare penală, iar aceasta este reglementată prin norme procedurale, ce reprezintă opțiuni ale legiuitorului conforme Constituției.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că normele criticate sunt constituționale, invocând și jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 503/2002 cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins: „(1) În scopul efectuării cu celeritate și în mod temeinic a activităților de descoperire și de urmărire a infracțiunilor de corupție, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție funcționează ofițeri de poliție, constituind poliția judiciară a Direcției Naționale Anticorupție.

(2) Ofițerii și agenții de poliție judiciară prevăzuți la alin. (1) își desfășoară activitatea numai în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, sub autoritatea exclusivă a procurorului șef al acestui departament.

(3) Ofițerii și agenții de poliție judiciară pot efectua numai acele acte de cercetare penală dispuse de procurorii Direcției Naționale Anticorupție. Ofițerii și agenții de poliție judiciară își desfășoară activitatea sub directă conducere, supraveghere și control al procurorului.

(4) Dispozițiile procurorilor din Direcția Națională Anticorupție sunt obligatorii pentru ofițerii de poliție judiciară prevăzuți la alin. (1). Actele întocmite de ofițerii de poliție judiciară din dispoziția scrisă a procurorului sunt efectuate în numele acestuia.

(5) Detașarea ofițerilor și a agenților de poliție judiciară în cadrul Direcției Naționale Anticorupție se face, la propunerea nominală a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, prin ordin al ministrului administrației și internelor, iar numirea acestora în funcții se face prin ordin al procurorului șef al acestui departament.

(6) Ofițerii și agenții de poliție judiciară sunt detașați în interesul serviciului pe o perioadă de 6 ani, cu posibilitatea prelungirii detașării în funcție, cu acordul acestora. [...]

(7) Ofițerii și agenții de poliție judiciară nu pot primi de la organele ierarhic superioare nicio însărcinare.

(8) Ofițerii și agenții de poliție judiciară, pe perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru ofițerii de poliție și agenții de poliție, cu excepțiile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență. Atribuțiile prevăzute de lege pentru ministrul administrației și internelor privind drepturile și răspunderile ce revin ofițerilor și agenților de poliție judiciară se exercită de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție. Atribuțiile privind acordarea gradelor profesionale pentru ofițerii și agenții de poliție judiciară se exercită de ministrul administrației și internelor, la propunerea procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție.”

Dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 131 alin. (2) și (3) și ale art. 132 alin. (1) privind *Rolul Ministerului Public* și, respectiv, *Statutul procurorilor*.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că ceea ce se critică, în realitate, este modul în care au fost efectuate cercetarea și, respectiv, urmărirea penală în cauză, concluzia autorului excepției fiind în sensul că „actele organului de urmărire penală [...] contravin dispozițiilor constituționale.” Asemenea critici intră în competența instanțelor judecătorești, iar nu a Curții Constituționale, care, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță [...]”.

Curtea constată totodată că s-a mai pronunțat, în jurisprudența sa, asupra unora dintre dispozițiile legale criticate în prezenta cauză. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 217 din 17 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din data de 17 martie 2009, și, respectiv, Decizia nr. 968 din 30 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 854 din 12 decembrie 2007, Curtea a constatat că dispozițiile art. 10 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 sunt constituționale. Soluția pronunțată anterior de Curte, precum și considerentele de principiu care o fundamentează sunt valabile și în prezenta cauză, deoarece nu au intervenit elemente noi.

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1)—(8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, excepție ridicată de Gheorghe Tănase în Dosarul nr. 15.169/318/2007 al Judecătoriei Drobeta-Turnu Severin.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.221

din 29 septembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, excepție ridicată de Federația Națională a Sindicatelor din Administrație (F.N.S.A.) în Dosarul nr. 655/33/2008 al Curții de Apel Cluj — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent învederează asupra faptului că autorul excepției a comunicat Curții Constituționale un înscris prin care solicită și argumentează admiterea excepției de neconstituționalitate.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Dispozițiile legale criticate transpun la nivelul legii organice prevederile art. 41 alin. (5) din Constituție, referitoare la dreptul la negocieri colective în materie de muncă, limitarea de care vorbește autorul excepției în cuprinsul criticii de neconstituționalitate fiind o consecință firească a principiului stabilității ce caracterizează statutul funcționarilor publici. Ca atare, în privința anumitor drepturi, excluse de la negociere, legiuitorul este cel care stabilește existența, întinderea și modalitatea acestora de exercitare. Totodată, Convenția nr. 98/1949 a Organizației Internaționale a Muncii asupra dreptului de organizare și de negociere colectivă exclude funcționarii publici din sfera destinatarilor săi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 23 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 655/33/2008, **Curtea de Apel Cluj — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.**

Excepția a fost ridicată de Federația Națională a Sindicatelor din Administrație (F.N.S.A.) într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni în anulare a unui act administrativ cu caracter normativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că dispozițiile art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999, reglementând limitativ, prin utilizarea adverbului „numai”, domeniile în care pot fi negociate acordurile colective, încalcă drepturile fundamentale la negociere colectivă și la nediscriminare. Textele constituționale, convenționale și legale indicate reglementează dreptul la negociere colectivă, fără a-l limita sau fără a institui tratamente diferențiate, or prevederile

de lege criticate conțin norme limitative care nu sunt „constituțional fundamentate”. Limitarea domeniilor în care se pot negocia acorduri colective se aplică doar funcționarilor publici ai autorităților și instituțiilor publice din sectorul bugetar, finanțate de la bugetul de stat, nu și personalului contractual din cadrul aceleiași autorități și instituții bugetare și nici celorlalte categorii de salariați la nivel național, pentru care contractul colectiv de muncă negociat conform legii reprezintă dreptul părților, ceea ce creează o discriminare a primei categorii de funcționari publici față de celelalte categorii de salariați, doar pe considerentul calității de „funcționar public.”

Autorul excepției de neconstituționalitate mai arată că, la nivelul autorităților și instituțiilor publice ce realizează venituri proprii, limitarea este cu atât mai puțin justificată, deoarece negocierea altor drepturi și categorii de drepturi ar fi posibilă fără ca bugetul de stat să fie afectat.

Curtea de Apel Cluj — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Dreptul la negocieri colective, invocat, nu este un drept absolut, astfel că stabilirea condițiilor în care negocierile și convențiile colective trebuie desfășurate, respectiv încheiate cu salariații aparținând unor anumite categorii profesionale, revin exclusiv legiuitorului, fără ca prin aceasta să fie încălcat principiul egalității în drepturi, statuat de art. 16 din Constituție. În plus, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 130/1996, prin contractele colective de muncă salariații instituțiilor bugetare nu pot negocia clauze referitoare la drepturile ale căror acordare și cuantum sunt stabilite prin lege, aceste contracte având un regim juridic special, determinat de situația deosebită a părților contractante. Textul de lege criticat oferă posibilitatea salariaților care au raporturi de serviciu cu conducătorii instituțiilor finanțate din fonduri bugetare, de a încheia acorduri (convenții) anuale, prin negocierea acelor clauze care sunt permise în limitele și cu condițiile prevăzute de lege, în limita fondurilor bugetare alocate cu această destinație, în acord cu exigențele prevederilor art. 138 alin. (5) din Constituție. Totodată, se menționează că, potrivit art. 6 din Convenția nr. 98/1949 a Organizației Internaționale a Muncii asupra dreptului de organizare și de negociere colectivă, care face parte din dreptul intern, fiind ratificată de România, funcționarii publici nu sunt incluși în câmpul de aplicare al acestei convenții.

Avocatul Poporului, în punctul său de vedere, apreciază că dispozițiile art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt constituționale, fiind în acord cu exigențele prevederilor art. 16 și ale art. 41 din Legea fundamentală. Totodată, se arată că autorul excepției vizează, în realitate, completarea textului legal criticat, aspect ce nu aparține competenței Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 mai 2007, având următoarea redactare: „(1) *Autoritățile și instituțiile publice pot încheia anual, în condițiile legii, acorduri cu sindicatele reprezentative ale funcționarilor publici sau cu reprezentanții funcționarilor publici, care să cuprindă numai măsuri referitoare la:*

a) *constituirea și folosirea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă;*

b) *sănătatea și securitatea în muncă;*

c) *programul zilnic de lucru;*

d) *perfecționarea profesională;*

e) *alte măsuri decât cele prevăzute de lege, referitoare la protecția celor aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale.*”

Autorul excepției de neconstituționalitate invocă prevederile constituționale ale art. 9 — *Sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale*, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, precum și ale art. 41 alin. (5), prin care dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate. De asemenea, sunt menționate „principiile egalității și nediscriminării, așa cum sunt ele statuate în tratatele internaționale ratificate de România, în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată prin Legea nr. 48/2002”, „dreptul la negociere sindicală, așa cum este el statuat de Convenția privind libertatea sindicală nr. 87/1948, Carta Socială Europeană, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și garanțiile stabilite privind dreptul de informare și consultare, garanțiile privind adoptarea și aplicarea legii fără a duce atingere principiilor libertății sindicale, negocierii și nediscriminării.”

Analizând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că susținerile de neconstituționalitate nu sunt întemeiate, excepția urmând să fie respinsă.

Din motivarea autorului excepției rezultă că acesta dorește, în realitate, ca în acordurile anuale dintre autoritățile și instituțiile publice, pe de o parte, și sindicatele reprezentative ale

funcționarilor publici sau cu reprezentanții funcționarilor publici, pe de altă parte, să fie cuprinse și alte măsuri decât cele la care limitativ se referă art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, această îngrădire fiind în esență contrară, în opinia sa, principiului nediscriminării și dreptului la negociere colectivă.

Cât privește principiul nediscriminării, Curtea reține că acesta nu poate fi invocat în ipoteza a două situații sau categorii de subiecte de drept diferite, ci doar în condiții comparabile sau de egalitate, fără diferențe majore, esențiale dintre cei doi termeni reglementați în ipoteza unei norme juridice. Astfel, funcționarii publici reprezintă o categorie de salariați aparte, ce se deosebesc prin statutul legal specific, acesta fiind, la rândul său, întemeiat pe principiile legalității, imparțialității și obiectivității, al transparenței, al responsabilității, al stabilității în exercitarea funcției publice și al subordonării ierarhice. Așadar, consecințele ce derivă din această diferență de statut profesional nu decurg, așa cum afirmă autorul excepției, din „simplul considerent al calității de funcționar public”, ci constau într-o serie de drepturi și obligații specifice, reglementate de lege, printre care și aceea cuprinsă la art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, criticate pentru neconstituționalitate. O reglementare asemănătoare se regăsește și la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, potrivit căreia „*Contracte colective de muncă se pot încheia și pentru salariații instituțiilor bugetare. Prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale căror acordare și cuantum sunt stabilite prin dispoziții legale.*”

Curtea constată că este firesc ca drepturile de natură salarială ale funcționarilor publici să fie stabilite, sub aspectul cuantumului lor, prin lege, și nu prin contractul colectiv de muncă, ca urmare a negocierilor, la fel ca în cazul personalului contractual, având în vedere statutul profesional al acestora și, în special, sursa de finanțare a acestor venituri, și anume bugetul public național. Faptul că aceste elemente ale contractului colectiv de muncă nu sunt supuse negocierii între părți nu are semnificația încalcării dreptului la negocieri colective în materie de muncă, consacrat de art. 41 alin. (5) din Constituție, în condițiile în care art. 9 din Legea fundamentală, invocată de autorul excepției, prevede expres că „*Sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale se constituie și își desfășoară activitatea potrivit statutelor lor, în condițiile legii.*” De altfel, Convenția nr. 98/1949 a Organizației Internaționale a Muncii asupra dreptului de organizare și de negociere colectivă, ratificată de România prin Decretul nr. 352 din 1958, precizează, la art. 6, că aceasta nu se aplică funcționarilor publici, urmând ca fiecare stat membru să adopte în legislația națională măsurile proprii referitoare la garanțiile prevăzute în convenție privind dreptul de organizare și de negociere colectivă.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, excepție ridicată de Federația Națională a Sindicatelor din Administrație (F.N.S.A.) în Dosarul nr. 655/33/2008 al Curții de Apel Cluj — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 septembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.231

din 29 septembrie 2009

privind constituționalitatea prevederilor art. 40 alin. (3) teza finală coroborate cu art. 46 lit. b), art. 73, art. 75, art. 76 și art. 78 din Regulamentul Camerei Deputaților

Cu Adresa nr. 51/5.373 din 8 septembrie 2009, secretarul general al Camerei Deputaților a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată de 54 de deputați, în conformitate cu prevederile art. 146 lit. c) din Constituție și ale art. 27 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru exercitarea controlului de constituționalitate cu privire la dispozițiile art. 40 alin. (3) coroborat cu art. 46 lit. b), art. 73, art. 75, art. 76 alin. (1)—(8) și art. 78 alin. (1)—(3) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2006.

Sesizarea este susținută prin semnăturile a 54 de deputați, după cum urmează: Mircea-Nicu Toader, Doinița-Mariana Chircu, Petru Călian, Adrian Gurzău, Mircia Giurgiu, Gabriel Andronache, Gheorghe Ialomitanu, Marius Cristinel Dugulescu, Daniel Buda, Lucian Nicolae Bode, Victor Boiangiu, Marian Avram, Cornel Știrbeț, Gheorghe Roman, Sulfina Barbu, Dragoș-Adrian Iftime, Iosif Veniamin Blaga, Clement Negruț, Doru Brașoan Leșe, Lucian Riviș-Tipei, Florin Postolachi, Iustin-Marinel Cionca-Arghir, Adrian Henorel Nițu, Daniel-Ionuț Bărbulescu, Ștefan Seremi, Cosmin Mihai Popescu, Daniel Vasile Oajdea, Constantin Severus Militaru, Cornel Ghiță, Mihaela Stoica, Stelică Iacob Strugaru, Cătălin Ovidiu Buhăianu-Obuf, Ioan-Nelu Botiș, Valentin Rusu, Sanda-Maria Ardeleanu, Gabriel-Dan Găspodar, Eugen Constantin Uricec, Adrian Florescu, Cristian Petrescu, Dan-Radu Zătreanu, Mihai Stroe, Adrian Popescu, Florian Adrian Geantă, Viorel Cărare, Georgică Dumitru, Valeriu Alecu, Mihai Doru Oprișcan, Sorin Ștefan Zamfirescu, Stelian Ghiță-Eftemie, Gheorghe Hoge, Mihail Boldea, Răzvan Mustea-Șerban, Ioan Oltean și Andrei-Valentin Sava.

Sesizarea a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. J5.063 din 8 septembrie 2009 și formează obiectul Dosarului nr. 7.051C/2009.

Obiectul sesizării, astfel cum a fost formulat, îl constituie prevederile art. 40 alin. (3) coroborat cu art. 46 lit. b), art. 73, art. 75, art. 76 alin. (1)—(8) și art. 78 alin. (1)—(3) din Regulamentul Camerei Deputaților. În realitate, astfel cum rezultă din motivarea prezentei sesizări, autorii acesteia critică punctual art. 40 alin. (3) teza finală coroborată cu art. 46 lit. b), art. 73, art. 75, art. 76 și art. 78 din Regulamentul Camerei Deputaților, texte care au următorul cuprins:

— Art. 40 alin. (3) teza finală: „[...] Obiectivele, numărul membrilor, componența nominală și conducerea comisiilor de anchetă sau speciale ale Camerei Deputaților se aprobă de plenul acesteia odată cu constituirea acestora.”;

— Art. 46 lit. b): „Biroul fiecărei comisii a Camerei Deputaților: [...]

b) propune proiectul regulamentului de funcționare a comisiei și orice modificare a acestuia.”;

— Art. 73: „(1) În condițiile în care se consideră necesară clarificarea cauzelor și împrejurărilor în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun, Camera Deputaților poate hotărî inițierea unei anchete parlamentare.

(2) Ancheta poate fi realizată de o comisie permanentă, în condițiile art. 71, sau de o comisie de anchetă parlamentară înființată în acest scop.”;

— Art. 75: „La cererea a minimum 50 de deputați din cel puțin două grupuri parlamentare Camera Deputaților va putea hotărî înființarea unei comisii de anchetă, prevederile art. 39—58 și ale art. 72 alin. (2)—(5) fiind aplicabile.”;

— Art. 76: „(1) În vederea audierii, Comisia de anchetă parlamentară poate cita orice persoană care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei.

(2) Persoanele citate sunt obligate să se prezinte în fața Comisiei de anchetă parlamentară.

(3) La cererea Comisiei de anchetă parlamentară orice persoană care cunoaște fapte sau împrejurări în legătură cu obiectul cercetării ori care deține un mijloc de probă este obligată să le aducă la cunoștință sau să le înfățișeze la termenele stabilite. Instituțiile și organizațiile sunt obligate, în condițiile legii, să răspundă la solicitările Comisiei de anchetă parlamentară în termenul stabilit de aceasta.

(4) Când, pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări în vederea aflării adevărului, este necesară întocmirea unor rapoarte de expertiză, Comisia de anchetă parlamentară solicită efectuarea de expertize.

(5) Dispozițiile legii referitoare la citarea, prezentarea și ascultarea martorilor, precum și cele privitoare la prezentarea și predarea obiectelor ori înscrisurilor sau efectuarea expertizelor se aplică în mod corespunzător.

(6) Președintele comisiei care efectuează ancheta atrage atenția persoanei audiate că are obligația de a spune adevărul, de a nu ascunde nimic din ceea ce știe și că nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea penală.

(7) Comisia poate solicita în cursul investigațiilor și accesul, în condițiile legii, la informații clasificate.

(8) Cheltuielile necesare efectuării expertizelor și a altor acte procedurale, ce țin de activitatea comisiei, se aprobă de Biroul permanent al Camerei Deputaților, la solicitarea președintelui Comisiei de anchetă parlamentară.”;

— Art. 78: „(1) Concluziile, răspunderile și măsurile conținute în raportul privind ancheta parlamentară, dezbătute de către Camera Deputaților, vor fi reflectate în conținutul unei hotărâri care, după adoptare, va fi înaintată, dacă se impune, împreună cu raportul, autorităților competente în vederea examinării și soluționării.

(2) Pentru soluționarea problemelor rezultate din hotărârea Camerei Deputaților și din raportul Comisiei de anchetă parlamentară, autoritățile competente pot avea acces la toate documentele ce au stat la baza întocmirii respectivului raport, care se păstrează în arhiva Camerei, conform dispozițiilor legale în vigoare.

(3) Autoritățile sesizate cu hotărârea Camerei Deputaților și cu raportul comisiei de anchetă parlamentară au obligația să informeze, în termen de 30 de zile de la adoptarea soluției, Biroul permanent al Camerei Deputaților privind soluțiile adoptate și motivarea acestora. Biroul permanent va prezenta plenului Camerei Deputaților informarea autorităților sesizate.”

În motivarea sesizării, autorii acesteia aduc două critici distincte de neconstituționalitate, după cum urmează:

I. Se susține că dispozițiile art. 73, art. 75, art. 76 alin. (1)—(8) și art. 78 alin. (1)—(3) din Regulamentul Camerei Deputaților contravin art. 21 alin. (4), art. 24 alin. (2) și art. 126 alin. (1) și (5) din Constituție, întrucât instituie o jurisdicție extraordinară,

obligatorie, în care funcția de sesizare, anchetă și judecată se confundă, fără a se institui posibilitatea asistării de către avocat. În acest sens se aduc următoarele argumente: comisa de anchetă nu are caracter de permanență, funcționează în situații excepționale, printre scopuri se numără și stabilirea răspunderii juridice a persoanei anchetate, are competența de a cita și audia orice persoană, de a cere prezentarea și predarea obiectelor sau înscrisurilor, de a solicita efectuarea de expertize, de a administra și evalua probe. Se mai susține că nerespectarea obligației prevăzute de art. 76 alin. (6) din Regulament, respectiv aceea ca persoana anchetată să spună adevărul și să nu ascundă nimic din ceea ce știe, atrage răspunderea penală a persoanei audiate. Astfel, procedura din fața comisiei de anchetă este asimilată uneia judiciare, deși comisia nu face parte din sistemul instanțelor judecătorești.

Se susține că potrivit art. 75 din Regulament funcția de sesizare este confundată cu cea de anchetă și de judecată, întrucât cei care solicită înființarea unei asemenea comisii pot fi ulterior membri ai acesteia și pot influența adoptarea raportului. Se consideră că raportul comisiei se constituie într-un veritabil act de sesizare cu autoritate, din moment ce va fi înaintat către autoritățile competente împreună cu hotărârea Camerei ce va fi adoptată în raport cu cele constatate de către comisia de anchetă.

Se apreciază că o comisie de anchetă adoptă măsuri de tragere la răspundere juridică, întrucât generează acțiuni ale altor instituții și are ca scop stabilirea acestor răspunderi, pe care alte organe ale statului nu le-ar putea ignora.

În consecință, natura juridică a activității de jurisdicție desfășurate de o comisie parlamentară de anchetă nu se încadrează în niciuna dintre jurisdicțiile prevăzute și admise prin Constituție.

II. O altă critică de neconstituționalitate vizează art. 40 alin. (3) coroborat cu art. 46 lit. b) din Regulament, în sensul că acestea contravin prevederilor art. 16 alin. (1), art. 20 și art. 21 alin. (4) din Constituție. Argumentul principal în susținerea neconstituționalității acestor texte regulamentare este că prevăd posibilitatea edictării unui regulament propriu fiecărei comisii de anchetă, ulterior înființării sale, lipsind astfel de accesibilitate și previzibilitate regulamentul de funcționare ce prevede organizarea și funcționarea comisiei în cauză. Prin urmare, se creează privilegii și discriminări prin elaborarea unor regulamente diferite în fiecare situație și de fiecare comisie, ulterior înființării ei.

În final, se arată că posibilitatea edictării de regulamente neuniforme și contradictorii pentru fiecare dintre comisiile de anchetă ce se înființează, precum și lipsa obligativității edictării unui regulament unic de funcționare al comisiilor speciale, care să fie clar, previzibil și preexistent înființării oricărei comisii, duc la situația ca persoana anchetată să fie lipsită de posibilitatea de a-și cunoaște drepturile procedurale. O atare posibilitate demonstrează lipsa caracterului accesibil al acestor regulamente, contrar jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în materia previzibilității, clarității și accesibilității normelor juridice.

În conformitate cu dispozițiile art. 27 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost trimisă președintelui Camerei Deputaților, pentru a comunica punctul de vedere al Biroului permanent.

Președintele Camerei Deputaților nu a comunicat punctul de vedere al Biroului permanent.

CURTEA,

examinând sesizarea de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile criticate din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, prin raportare la prevederile Constituției României, și dispozițiile Legii nr. 47/1992 privind

organizarea și funcționarea Curții Constituționale, reține următoarele:

Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 27 și 28 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor criticate din Regulamentul Camerei Deputaților.

Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie dispozițiile art. 40 alin. (3) teza finală coroborate cu ale art. 46 lit. b), ale art. 73, ale art. 75, ale art. 76 și ale art. 78 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2006.

Prevederile constituționale invocate în motivarea sesizării sunt cele ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (4) privind caracterul facultativ și gratuit al jurisdicțiilor speciale administrative, ale art. 24 alin. (2) privind dreptul la apărare și ale art. 126 alin. (1) și (5) privind instanțele judecătorești și interzicerea înființării de instanțe extraordinare. De asemenea, este invocată, în mod generic, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia previzibilității, clarității și accesibilității normelor juridice.

Examinând sesizarea de neconstituționalitate și dispozițiile regulamentare criticate, prin raportare la prevederile constituționale invocate, Curtea constată următoarele:

I. Ancheta parlamentară este o expresie a funcției de control pe care o are Parlamentul în cadrul democrației constituționale. Acest tip de control parlamentar se poate efectua prin intermediul unei comisii de anchetă constituite *ad-hoc* sau prin mijlocirea unei comisii permanente. Cu privire la comisiile de anchetă constituite *ad-hoc*, Curtea observă că acestea sunt legitimate din punct de vedere constituțional prin textul art. 64 alin. (4) din Legea fundamentală, care prevede că „*Fiecare Camera își constituie comisia permanentă și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale. Camerele își pot constitui comisii comune*”. Din acest text constituțional rezultă, fără dubiu, că aceste comisii de anchetă se constituie și funcționează în cadrul fiecărei Camere, care, potrivit autonomiei lor regulamentare, urmează ca prin regulament să stabilească modul lor concret de organizare și funcționare. Acest aspect, în ceea ce privește Camera Deputaților, este reglementat prin prevederile cap. I, secțiunea a 5-a, subsecțiunea 4, intitulată *Comisii de anchetă ale Camerei Deputaților*.

Pentru a răspunde criticilor de neconstituționalitate, trebuie observate considerentele de principiu enunțate în Decizia nr. 45 din 17 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 27 mai 1994, și anume faptul că Regulamentul Camerei Deputaților este o hotărâre care reglementează organizarea internă și proprie a Camerei, astfel că „*prevederile sale nu pot stabili drepturi și obligații decât pentru deputați, precum și pentru autoritățile, demnitarii și funcționarii publici, în funcție de raporturile constituționale pe care le au cu Camera. Ca atare, prin Regulamentul Camerei Deputaților nu se pot stabili drepturi și mai ales obligații în sarcina unor subiecte de drept din afara Camerei Deputaților, subiecte de drept care nu se încadrează în cele circumstanțiate mai înainte. Asemenea prevederi pot cuprinde numai legile, în accepțiunea de acte juridice ale Parlamentului*”.

Astfel, rezultă că în fața comisiilor de anchetă, în mod obligatoriu, trebuie să compară numai subiectele de drept care se află în raporturi constituționale specifice cu Parlamentul potrivit titlului III, cap. IV din Constituție, intitulat *Raporturile Parlamentului cu Guvernul*. Alte subiecte de drept pot fi invitate să ia parte la dezbaterile din fața comisiilor de anchetă, fără a exista însă vreoa obligație corelativă din partea acestora de a da curs invitației.

Cu privire la pretinsa activitate de jurisdicție extraordinară pe care o desfășoară comisiile de anchetă, Curtea reține că, din

punct de vedere etimologic, cuvântul *jurisdicție* este de sorginte latină (*iuris dictio*) și înseamnă a spune dreptul. Astfel, pentru ca o autoritate publică să dispună de jurisdicție trebuie să aibă capacitatea și dreptul de a judeca și de a se pronunța asupra unor litigii care vizează, de principiu, drepturile subiective ale părților implicate. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 51 din 31 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 6 februarie 2008, a statuat că o jurisdicție este extraordinară numai în măsura în care există o confuzie între funcția de anchetă, cea de judecată și cea de soluționare a căilor de atac împotriva propriilor decizii, lipsă de contradictorialitate și publicitate a dezbaterilor, limitare a dreptului la apărare al persoanelor, liber arbitru în administrarea și aprecierea probelor, precum și posibilitatea de a da, în aceleași cauze, verdicte noi, contrare celor validate prin deciziile definitive ale instanțelor judecătorești. Natura juridică a organelor care exercită o jurisdicție extraordinară este cea a instanțelor extraordinare, interzise de art. 126 alin. (5) din Constituția României.

În cauza de față, Curtea constată că aceste comisii de anchetă nu au un caracter jurisdicțional. Ele nu au abilitarea constituțională sau regulamentară să se pronunțe asupra vinovăției sau nevinovăției unei persoane, ci sunt expresia controlului parlamentar. Scopul lor este acela de a lămurii, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs „evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun” (art. 73 din Regulament). Este, prin urmare, de forță evidentei faptul că aceste comisii anchetează/verifică fapte sau împrejurări, și nu persoane. Ele au ca scop constatarea existenței sau inexistenței faptelor pentru care a fost creată comisia de anchetă, fără a stabili cu titlu de certitudine răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a vreunei persoane. Chiar dacă textul art. 78 alin. (1) din Regulament este unul mai general, interpretarea sa trebuie să urmeze limitele și exigențele enunțate mai sus.

Sintagma „stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun” nu presupune că aceste comisii au competența de a da un verdict, ci faptul că, în raportul pe care îl întocmește comisia de anchetă cu privire la situația de fapt anchetată, va indica concluziile la care a ajuns pe baza actelor și documentelor pe care le-a consultat și a audierilor efectuate. A admite că această sintagmă vizează o activitate jurisdicțională ar însemna ca actele, spre exemplu, ale organelor de control (Garda Financiară, Curtea de Conturi, Departamentul pentru Lupta Antifraudă) să califice aceste organe ca fiind cu caracter

jurisdicțional, ceea ce este inadmisibil. Aceste organe au posibilitatea de a audia, de a efectua/cere efectuarea de expertize, de a controla, de a constata săvârșirea unor fapte, de a emite concluzii, recomandări și propune măsuri ce se impun a se lua. Or, o atare activitate nu poate fi automat calificată ca fiind una jurisdicțională. Aceste organe, ca și comisia de anchetă, nu dau verdicte prin care se constată vinovăția unei persoane, ci doar constată o stare de fapt și fac propuneri/recomandări. Chiar dacă o comisie de anchetă își depășește atribuțiile, „verdictele” sale nu ar putea avea nicio finalitate juridică, votul final asupra constatărilor comisiei de anchetă dându-se în plenul respectivei Camere, fiind deci un vot politic.

Compunerea comisiilor de anchetă, de asemenea, nu poate fi motiv de calificare ca jurisdicțională a activității lor. Faptul că din acestea fac parte și cei ce au solicitat înființarea comisiei nu are nicio relevanță, prin prisma faptului că votul final al Parlamentului, astfel cum s-a arătat mai sus, este unul esențialmente politic.

În consecință, simplele audieri de persoane, modalitățile de citare/invitare a persoanelor, respectiv propunerile din raportul comisiei de anchetă adresate Biroului permanent nu califică activitatea acesteia ca fiind una jurisdicțională. Se reține deci că activitatea de anchetă privește lămurirea unor chestiuni de ordine publică, fără a da verdicte și fără a angaja răspunderea penală sau materială a vreunei persoane. În lipsa unei activități jurisdicționale nu se poate reține încălcarea art. 126 alin. (5) din Constituție și, prin prisma celor expuse, rezultă că nici celelalte prevederi constituționale invocate nu sunt încălcate.

În final, Curtea observă că asemenea proceduri parlamentare se întâlnesc și în alte state, în acest sens reținându-se exemplul Franței (art. 137 și următoarele din Regulamentul Adunării Naționale) sau al Ungariei (art. 36 și următoarele din Regulamentul Adunării Naționale).

II. Critica de neconstituționalitate care vizează art. 40 alin. (3) coroborat cu art. 46 lit. b) din Regulament este inadmisibilă, întrucât tinde la modificarea textelor regulamentare supuse analizei Curții Constituționale. Astfel, se dorește elaborarea unui regulament comun pentru organizarea și funcționarea comisiilor de anchetă, și nu existența unor regulamente elaborate individual de fiecare comisie de anchetă. Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea nu poate modifica sau completa textul supus controlului de constituționalitate. Modificarea Regulamentului Camerei Deputaților în sensul dorit de autorii sesizării este atribuția exclusivă a Camerei Deputaților.

Având în vedere considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. c) și art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție, precum și al prevederilor art. 11 alin. (1) lit. A.c), art. 27 și 28 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge ca neîntemeiată sesizarea referitoare la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 73, art. 75, art. 76 și art. 78 din Regulamentul Camerei Deputaților.

II. Respinge ca inadmisibilă sesizarea referitoare la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 40 alin. (3) teza finală coroborate cu cele ale art. 46 lit. b) din Regulamentul Camerei Deputaților.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președintelui Camerei Deputaților și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Dezbaterea a avut loc la data de 29 septembrie 2009 și la aceasta au participat: Ioan Vida, președinte, Nicolae Cochinescu, Acsinte Gaspar, Petre Lăzăroiu, Ion Predescu, Puskás Valentin Zoltán, Tudorel Toader și Augustin Zegrean, judecători.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Benke Károly

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.242

din 6 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 146 și art. 150
din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 146 și art. 150 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, excepție ridicată de George Sorin Crețu în Dosarul nr. 27.938/3/2008 al Tribunalului București — Secția a VI-a comercială.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate având ca obiect prevederile art. 146 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, ca fiind inadmisibilă, de vreme ce acest text de lege este abrogat, și de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate având ca obiect prevederile art. 150 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 27.938/3/2008, **Tribunalul București — Secția a VI-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 146 și art. 150 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale.** Excepția a fost ridicată de George Sorin Crețu într-o acțiune având ca obiect constatarea nulității absolute a hotărârii adunării generale a asociațiilor și a nulității unui contract de vânzare-cumpărare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textul de lege criticat permite administratorului, fără a avea acordul persoanei juridice exprimat prin intermediul adunării generale a asociațiilor, să înstrăineze active ale societății, încălcându-se în acest fel dreptul de proprietate al persoanei juridice, respectiv dreptul de a dispune asupra proprietăților ce fac parte din activul său, creându-se identitate între consimțământul persoanei fizice, respectiv al administratorului și mandatul dat de persoana juridică, care nu coincid întotdeauna.

Tribunalul București — Secția a VI-a comercială consideră că textele de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale ale art. 44, având în vedere faptul că administratorii sunt răspunzători față de societate pentru toate actele îndeplinite în exercitarea mandatului ce le-a fost acordat.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 146 din Legea nr. 31/1990 este inadmisibilă, întrucât acest articol a fost abrogat expres prin art. I pct. 96 din Legea nr. 441/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 28 noiembrie 2006. Totodată, apreciază că prevederile art. 150 din Legea nr. 31/1990 sunt conforme cu dispozițiile constituționale potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției îl constituie prevederile art. 146 și art. 150 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004.

Cu privire la art. 146 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, Curtea constată că acesta a fost abrogat prin art. I pct. 96 din Legea nr. 441/2006, iar art. 150 din Legea nr. 31/1990 a fost modificat prin aceeași lege, având următorul conținut: „(1) Dacă prin actul constitutiv nu se dispune altfel și sub rezerva dispozițiilor art. 44¹, sub sancțiunea nulității, administratorul va putea, în nume propriu, să înstrăineze, respectiv să dobândească, bunuri către sau de la societate, având o valoare de peste 10% din valoarea activelor nete ale societății, numai după obținerea aprobării adunării generale extraordinare, în condițiile prevăzute la art. 115.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și operațiunilor de închiriere sau leasing.

(3) Valoarea prevăzută la alin. (1) se va calcula prin raportare la situația financiară aprobată pentru anul financiar precedent celui în care are loc operațiunea ori, după caz, la valoarea capitalului social subscris, dacă o asemenea situație financiară nu a fost încă prezentată și aprobată.

(4) Prevederile prezentului articol sunt aplicabile și operațiunilor în care una dintre părți este soțul administratorului ori rudă sau afin, până la gradul al patrulea inclusiv, al acestuia; de asemenea, dacă operațiunea este încheiată cu o societate civilă sau comercială la care una dintre persoanele anterior menționate este administrator sau director ori deține, singură sau împreună, o cotă de cel puțin 20% din valoarea capitalului social subscris, cu excepția cazului în care una dintre societățile comerciale respective este filiala celeilalte.”

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Dispozițiile art. 146 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale au fost abrogate expres prin art. I pct. 96 din Legea nr. 441/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată. Potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta „*decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare*”.

Așa fiind, excepția urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (6) din Legea nr. 47/1992.

II. Cât privește prevederile art. 150 din aceeași lege, acestea prevăd aprobarea adunării generale, sub sancțiunea expresă a nulității absolute, a oricărui act de transfer de bunuri între societate și administratorii săi, precum și închirierea sau leasingul ce are o valoare mai mare de 10% din valoarea activelor nete ale societății. Textul îi privește și pe soțul administratorului, precum și pe persoanele aflate în relație de rudenie sau afinitate apropiată cu administratorul. Interdicția are

în vedere înstrăinarea sau dobândirea de bunuri către și de la societate, împrumutul, avantajele financiare la livrarea de bunuri sau prestarea de servicii, peste o anumită valoare, prevederi în acord cu dispozițiile art. 44 din Constituție. De altfel, Curtea constată că, potrivit art. 144¹ din lege, administratorul are obligația de a-și exercita mandatul cu prudență și diligență, iar dacă într-o anumită operațiune, direct sau indirect, are interese contrare intereselor societății, trebuie să îi înștiințeze despre aceasta pe ceilalți administratori și pe cenzori sau auditori interni și să nu ia parte la nicio deliberare privitoare la această operațiune. Administratorul care nu a respectat această obligație răspunde pentru daunele ce au rezultat pentru societate.

Totodată, societatea are la îndemână acțiunea în răspundere contra administratorilor pentru daunele pe care le-au cauzat societății prin încălcarea îndatoririlor lor față de aceasta, acțiune ce poate fi introdusă în baza hotărârii adunării generale, ce va decide cu majoritatea prevăzută la art. 112 din lege.

În aceste condiții, Curtea constată că există suficiente garanții pentru garantarea dreptului de proprietate al societății comerciale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 146 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, excepție ridicată de George Sorin Crețu în Dosarul nr. 27.938/3/2008 al Tribunalului București — Secția a VI-a comercială.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 150 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.250

din 6 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III din titlul I al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. III din titlul I al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Ladislau Remus Schimerling în Dosarul nr. 3.454/30/2008 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, la dosar, autorul excepției a comunicat o cerere de soluționare, în lipsă, a excepției de neconstituționalitate, iar părțile Eugen Marca, Floare Marca, Laszlo Olah și Floarea Olah au depus

concluzii scrise prin care au solicitat respingerea excepției de neconstituționalitate.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 24 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 3.454/30/2008, **Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III din titlul I al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.** Excepția a fost ridicată de Ladislau Remus Schimerling într-o cauză civilă privind anularea unor contracte de vânzare-cumpărare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că textul de lege este neconstituțional, întrucât nu se referă și la actele juridice de înstrăinare având ca obiect imobile cu destinația de locuințe, încheiate înainte de data de 14 februarie 2001.

Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată. În acest sens, arată că și pentru contractele de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001, deci anterior datei de 14 februarie 2001, conform art. 45 alin. (5) din legea republicată, persoanele interesate au avut, în mod concret și substanțial, dreptul de acces la justiție în vederea anulării acestora.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că prin Decizia nr. 48/2007 Curtea nu a constatat încălcarea dispozițiilor art. 21 din Constituție, ci, dimpotrivă, a reținut că prin acestea se asigură accesul la justiție persoanelor care se află în ipoteza descrisă de norma juridică atacată, termenul fiind de 12 luni de la data intrării în vigoare a titlului I din Legea nr. 247/2005 sau, după caz, de la data luării la cunoștință a încheierii contractului. Totodată, apreciază că normele criticate constituie o aplicare a dispozițiilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. III din titlul I al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, modificat prin pct. 1 al articolului unic din titlul II al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 209/2005 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul proprietății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

Textul de lege criticat are următorul conținut: „*Actele juridice de înstrăinare având ca obiect imobile cu destinația de locuință, încheiate după data de 14 februarie 2001 cu nerespectarea interdicției prevăzute de art. 44 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001, cu modificările ulterioare, și care nu au fost atacate în instanță în condițiile art. 45 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, republicată, pot fi atacate la secția civilă a tribunalului în a cărui rază teritorială se află imobilul notificat în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului titlu sau, după caz, de la data luării la cunoștință a încheierii contractului.*”

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție și ale art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității prevederilor de lege criticate în prezenta cauză, în raport cu dispozițiile art. 21 și art. 44 din Constituție, s-a mai pronunțat prin deciziile nr. 534 din 13 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 10 iulie 2008, și nr. 48 din 16 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 23 februarie 2007, statuând că acest text de lege este constituțional.

În considerentele acestor decizii, Curtea a reținut că prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente s-au adus modificări Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989. Legiuitorul a prevăzut, pentru anumite situații speciale, cum este cea din textul de lege criticat, posibilitatea atacării într-un anumit termen a contractelor încheiate cu încălcarea dispozițiilor imperative ale legii. Curtea a reținut că persoanele care pot ataca actele juridice de înstrăinare în condițiile art. III din titlul I al Legii nr. 247/2005 se află într-o situație juridică diferită față de persoanele care au încheiat contracte până la data de 14 februarie 2001, data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001, și cu respectarea condițiilor legale impuse, ceea ce determină un tratament juridic diferențiat.

Totodată, Curtea a constatat că prevederile criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 44, ci constituie o aplicare a dispozițiilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege.

Pe de altă parte, nu s-a constatat nici încălcarea dispozițiilor art. 21 din Constituție, ci, dimpotrivă, Curtea a reținut că prin acestea se asigură accesul la justiție persoanelor care se află în ipoteza descrisă de norma juridică atacată, termenul fiind de 12 luni de la data intrării în vigoare a titlului I din Legea nr. 247/2005 sau, după caz, de la data luării la cunoștință a încheierii contractului.

De altfel, și pentru contractele de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001, persoanele interesate au avut acces la justiție în vederea anulării lor, în condițiile prevăzute de art. 45 din Legea nr. 10/2001, respectiv dacă acestea nu au fost încheiate cu respectarea legilor în vigoare la data înstrăinării; dacă actele juridice de înstrăinare, inclusiv cele făcute în cadrul procesului de privatizare, care au avut ca obiect imobile preluate fără titlu valabil, nu au fost încheiate cu bună-credință; dacă actele juridice de înstrăinare, inclusiv cele întocmite în cadrul procesului de privatizare, având ca obiect imobile preluate cu titlu valabil, au fost încheiate cu încălcarea dispozițiilor imperative ale legilor în vigoare la data înstrăinării. Indiferent de cauza de nulitate, dreptul la acțiune s-a prescris în termen de un an de la data intrării în vigoare a legii, termen prelungit, în mod succesiv, până la data de 14 august 2002.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III din titlul I al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Ladislau Remus Schimerling în Dosarul nr. 3.454/30/2008 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.251

din 6 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 53 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și art. 108 alin. 1 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 53 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și art. 108 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Transporturi Auto” — S.A. din Suceava în Dosarul nr. 1.166/314/2008 al Curții de Apel Suceava — Secția civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.166/314/2008, **Curtea de Apel Suceava — Secția civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 53 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și art. 108 alin. 1 din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Transporturi Auto” — S.A. din Suceava într-o cauză având ca obiect constatarea nulității încheierii Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Suceava și dispunerea restabilirii situației anterioare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 53 nu reglementează măsuri eficace de ocrotire a dreptului de proprietate, atât timp cât, pe cale administrativă, este radiat din cartea funciară dreptul de proprietate al unui subiect de drept, fără a exista o procedură judiciară în acest sens. Totodată, cu privire la prevederile art. 108 alin. (1) din Codul de procedură civilă, susține că acestea „permit, într-o anumită interpretare”, ca instanța de judecată să soluționeze o excepție în etapa deliberării, fără a o pune în discuția părților, deci, implicit, fără să asigure respectarea principiului contradictorialității.

Curtea de Apel Suceava — Secția civilă și pentru cauze cu minori și de familie apreciază că prevederile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că, deși textul art. 53 din Legea nr. 7/1996 nu definește, în cuprinsul său, sintagma „erori materiale”, este indiscutabil că acestea se referă la erori materiale evidente, în legătură cu aspecte formale care nu pun în discuție existența dreptului însuși. În ceea ce privește prevederile art. 108 alin. 1 din Codul de procedură civilă, acestea se referă la momentul când pot fi ridicate nulitățile de ordine publică, fără a exclude posibilitatea repunerii pe rol a cauzei dacă motivul de nulitate intervine în faza de deliberare. În consecință, textul nu exclude respectarea principiilor de drept, în speță respectarea principiului contradictorialității, ce guvernează dreptul procesual civil și a cărui consacrare nu este necesară în redactarea fiecărui text procedural.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că legiuitorul este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, în egală măsură ocrotite. De

asemenea, apreciază că dispozițiile art. 20 din Constituție nu sunt incidente în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 53 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 3 martie 2006. Totodată, prin încheiere, instanța de judecată a sesizat Curtea și cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 108 din Codul de procedură civilă. Însă, din notele scrise ale autorului excepției rezultă că acesta critică doar alin. 1 al art. 108 din Codul de procedură civilă, astfel încât numai acest alineat al textului de lege criticat va face obiectul controlului de constituționalitate.

Textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 53 din Legea nr. 7/1996: „(1) *Erorile materiale săvârșite cu prilejul înscrierilor sau radierilor se pot îndrepta, prin încheiere motivată, de către registratorul de la biroul teritorial, la cerere sau din oficiu, cu comunicarea acesteia persoanei interesate.*

(2) *În acest caz se vor aplica, prin asemănare, dispozițiile art. 36—38.”;*

— Art. 108 alin. 1 din Codul de procedură civilă: „*Nulitățile de ordine publică pot fi ridicate de parte sau de judecător în orice stare a pricinii.*”

Cât privește prevederile art. 53 din Legea nr. 7/1996, autorul excepției invocă încălcarea atât a dispozițiilor constituționale ale art. 20 alin. (1) privind tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată, cât și a dispozițiilor art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la protecția proprietății.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 53 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și art. 108 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Transporturi Auto” — S.A. din Suceava în Dosarul nr. 1.166/314/2008 al Curții de Apel Suceava — Secția civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

În ceea ce privește prevederile art. 108 din Codul de procedură civilă, acestea sunt criticate în raport cu dispozițiile constituționale ale art. 20 alin. (1) privind tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Totodată, cu privire la aceste din urmă prevederi de lege criticate, autorul invocă și încălcarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată și urmează să fie respinsă pentru următoarele considerente:

Prevederile art. 53 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 reglementează procedura de îndreptare a erorilor materiale săvârșite odată cu înscrierile sau radierile în/din cartea funciară și care se pot îndrepta la cerere sau din oficiu de către registratorul de la biroul teritorial, prin încheiere motivată ce se comunică persoanei interesate. Curtea constată că această procedură se referă la erori materiale în legătură cu aspecte formale ce nu pun în discuție existența dreptului însuși. Astfel, potrivit art. 88 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare a birourilor de cadastru și publicitate imobiliară, aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 633/2006, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.049 din 29 decembrie 2006, „**Erorile materiale care nu afectează fondul dreptului, săvârșite cu prilejul înscrierilor sau radierilor se pot îndrepta, prin încheiere motivată de către registratorul de la biroul teritorial, la cerere sau din oficiu, gratuit, cu comunicarea încheierii, persoanelor interesate.**”

Cât privește prevederile art. 108 alin. 1 din Codul de procedură civilă, autorul excepției critică sintagma „*în orice stare a pricinii*”, care, în opinia sa, oferă posibilitatea instanței de judecată să se pronunțe în faza deliberării asupra unei excepții fără a o pune în discuția părților, în vederea respectării principiului contradictorialității.

Curtea reține însă că, dacă în faza deliberării instanța constată existența unei excepții de ordine publică ce nu a fost pusă în discuția părților, aceasta repune cauza pe rol și citează părțile, care vor avea astfel posibilitatea să pună concluzii asupra acesteia. În caz contrar, s-ar încălca principiul contradictorialității și dreptul la apărare al părților, hotărârea putând fi atacată cu căile de atac prevăzute de lege. În aceste condiții, nu se poate constata încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul părților la un proces echitabil.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.291

din 8 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Maria Di Valentin în Dosarul nr. 12370.1/325/2005 al Tribunalului Timiș — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții Constituționale acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, apreciind că reglementarea criticată nu contravine normelor constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 14 aprilie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 12370.1/325/2005, **Tribunalul Timiș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991**, excepție ridicată de Maria Di Valentin într-o cauză având ca obiect fond funciar.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că norma legală criticată este neconstituțională întrucât „limitează posibilitatea invocării nulității absolute a actelor de constituire a dreptului de proprietate pe vechiul amplasament al foștilor proprietari numai pentru foștii proprietari ale căror terenuri erau libere la data solicitării reconstituirii”, acest lucru nefiind permis pentru cei ale căror terenuri au devenit libere ulterior depunerii cererii de reconstituire.

Din această perspectivă, apreciază că se creează o discriminare arbitrară, lipsită de o justificare obiectivă și rezonabilă, în protejarea dreptului de proprietate între foștii proprietari ale căror terenuri erau libere la data solicitării reconstituirii dreptului de proprietate și foștii proprietari ale căror terenuri au devenit libere după data solicitării reconstituirii.

Tribunalul Timiș — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că dispozițiile de lege criticate dau expresie competenței constituționale a legiuitorului de a stabili conținutul și limitele dreptului de proprietate și nu sunt de natură să contravină

prevederilor constituționale și internaționale referitoare la nediscriminare și garantarea proprietății private.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că textul de lege criticat este constituțional, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă dispozițiile art. III alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Legea nr. 169/1997, potrivit căroră:

— Art. III alin. (1) lit. a) pct. (ii): „(1) Sunt lovite de nulitate absolută, potrivit dispozițiilor legislației civile, aplicabile la data încheierii actului juridic, următoarele acte emise cu încălcarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, și ale prezentei legi:

a) actele de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate, în favoarea persoanelor care nu erau îndreptățite, potrivit legii, la astfel de reconstituiri sau constituirii, cum sunt: (...)

(ii) actele de reconstituire și constituire în favoarea altor persoane asupra vechilor amplasamente ale foștilor proprietari, solicitate de către aceștia, în termen legal, libere la data solicitării, în baza Legii nr. 18/1991 pentru terenurile intravilane, a Legii nr. 1/2000 și a prezentei legi, precum și actele de constituire pe terenuri scoase din domeniul public în acest scop;”

Prevederile constituționale pretins încălcate sunt cele ale art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 44 referitoare la garantarea și ocrotirea proprietății private. De asemenea, sunt invocate în susținerea excepției și art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 14 (privind interzicerea discriminării) din același instrument juridic internațional.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în ceea ce privește neconstituționalitatea dispozițiilor de lege criticate, raportate la prevederile art. 44 din Constituție, instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 275 din 21 martie 2006, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 14 aprilie 2006, în care s-a reținut că „acest text de lege, instituind sancțiunea nulității absolute, potrivit dispozițiilor legislației civile aplicabile la data încheierii actului juridic, printre altele, și în privința actelor de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate în favoarea persoanelor care nu erau îndreptățite, în condițiile legii, reprezintă consacrarea legală a principiilor constituționale privind garantarea și ocrotirea proprietății private, cuprinse în art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) teza întâi din Legea fundamentală.”

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Maria Di Valentin în Dosarul nr. 12370.1/325/2005 al Tribunalului Timiș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

